

Додаток 1
до рішення міської ради
від 06 липня 2023р. № 1

КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення
на період до 2025 року по Баштанській міській раді

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року по Баштанській міській раді (далі – Програма) передбачає заходи спрямовані на :

зниження впливу негативних наслідків внутрішнього переміщення, зумовленого збройною агресією проти України, на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України;

запровадження механізмів реагування на виклики, які виникають при переміщенні;

реалізацію прав внутрішньо переміщених осіб, забезпечення доступу до адміністративних, соціальних та інших послуг, а також створення умов для розвитку потенціалу та посилення спроможності внутрішньо переміщених осіб на території Баштанської територіальної громади;

впровадження ефективних механізмів задоволення базових потреб людини та забезпечення доступу до послуг.

Основними суб'єктами реалізації Програми є:

структурні підрозділи виконавчого комітету Баштанської міської ради;
установи та заклади Баштанської територіальної громади;
міжнародні та національні неурядові організації, які працюють на території Баштанської територіальної громади за цими напрямками.

**Розділ 2. АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМ ТА
ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ
ПРОГРАМНИМ МЕТОДОМ**

Збройна агресія проти України, тимчасова окупація частини території України призвели до появи великої кількості внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО).

Значна частина внутрішньо переміщених осіб не мають змоги повернутися до покинутого місця проживання через значні пошкодження або руйнування житла, знаходження його на окупованій території чи території ведення бойових дій.

Через повномасштабне вторгнення російської федерації на території Баштанської територіальної громади спостерігається постійне збільшення ВПО.

Станом на 22 червня 2023 року на території Баштанської територіальної громади кількість зареєстрованих ВПО складає 3390 осіб. Триваюча широкомасштабна агресія проти України і ризик її подальшої ескалації, руйнування інфраструктури населених пунктів, як наближених до зони бойових дій чи на території яких ведуться бойові дії, так і по всій країні, створюють ризики нових хвиль внутрішнього переміщення.

Внаслідок збройної агресії проти України на території Баштанської територіальної громади з 24 лютого 2022 року було зруйновано та пошкоджено більше 800 житлових будівель.

Питання забезпечення житлом, в тому числі для розміщення ВПО, стає все більш актуальним.

Зазначене потребує вирішення як у контексті реагування на внутрішнє переселення, так і через розроблення правових механізмів захисту житлових прав та інтересів постраждалих від збройної агресії проти України для забезпечення довгострокових рішень.

ВПО потребують суттєвої підтримки з боку громади, особливо на етапі адаптації після переміщення, а також подальшої інтеграції.

Оцінка потреб ВПО та пошук можливостей для задоволення їх потреб має бути важливим елементом політики щодо внутрішнього переміщення в Україні.

Програма враховує основні завдання стосовно виконання загальнодержавних програм, зокрема Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та організаційного плану заходів реалізації у 2023-2025 роках Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.04.2023 №312-р.

Розділ 3. МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою Програми є зниження впливу негативних наслідків внутрішнього переміщення, зумовленого збройною агресією проти України, на громадян

України, іноземців та осіб без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, шляхом запровадження комплексних та дієвих механізмів реагування на виклики, що виникають з моменту прийняття особою рішення про переміщення, в ході її соціальної адаптації та інтеграції в Баштанській територіальній громаді, а також добровільного повернення особи до попереднього місця проживання та її реінтеграції.

Програма будується на принципах:

- верховенства права;
- поваги та захисту прав людини в умовах внутрішнього переміщення з урахуванням норм і стандартів міжнародного права та практики Європейського суду прав людини;
- недопущення дискримінації за будь – якою ознакою;
- належного врядування;
- забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків в усіх сферах життя суспільства;
- протидії насильству в умовах внутрішнього переміщення, зокрема гендерно обумовленому насильству;
- воз'єднання сім'ї;
- залучення потенціалу ВПО для розвитку Баштанської територіальної громади;
- підтримки самоорганізації внутрішньо переміщених осіб;
- відкритості та прозорості реалізації Програми з метою максимального залучення до її реалізації та моніторингу всіх заінтересованих сторін;
- прийняття відповідних рішень, базуючись на даних про потреби ВПО;
- сприяння залученню ВПО до процесу формування та реалізації регіональної та місцевої політики;
- адаптації та інтеграції дітей та молоді з числа внутрішньо переміщених осіб до соціального середовища на території їх проживання;
- добровільності повернення особи до покинутого місця проживання.

Основними завданнями Програми є:

- створення умов в Баштанській територіальній громаді для задоволення базових потреб ВПО, які виникли в особи внаслідок внутрішнього переміщення;
- забезпечення соціальної адаптації ВПО на початковому етапі після евакуації;
- поетапне розселення ВПО з місць компактного поселення з урахуванням критеріїв вразливості, гендерного аспекту та принципу єдності родин;

створення умов для отримання доступної психологічної допомоги і реабілітації ВПО, зокрема дітей;

забезпечення системи своєчасного надання достовірної, актуальної інформації про наявні послуги та місця для тимчасового розміщення ВПО;

забезпечення доступу ВПО до якісної медицини шляхом виконання програми медичних гарантій;

забезпечення доступу внутрішньо переміщених осіб до освітніх послуг.

Розділ 4. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

У розробленні механізмів реалізації державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року головною є модель активної співпраці структурних підрозділів виконавчого комітету Баштанської міської ради, установ та закладів Баштанської територіальної громади, громадських об'єднань та соціально активної громади.

Виконання завдань, передбачених Програмою, покладено на відділ з соціальних питань виконавчого комітету Баштанської міської ради, структурні підрозділи Баштанської міської ради та комунальні установи.

Головним координатором реалізації заходів Програми є відділ з соціальних питань виконавчого комітету Баштанської міської ради.

Завдання і заходи щодо реалізації програми наведено у додатку 2.

Розділ 5. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОГРАМИ

Результатом реалізації Програми стане підвищення якості життя ВПО шляхом посилення їх спроможностей та соціальної стійкості, стимулювання економічної активності, забезпечення реалізації їх прав та основоположних свобод, а також забезпечення добровільного, гідного та безпечного повернення на покинуте місце проживання, зокрема:

запровадження комплексної системної регіональної політики щодо внутрішнього переміщення;

створення умов для безпечного переміщення осіб із небезпечних зон та задоволення їхніх гуманітарних потреб;

сприяння в невідкладному забезпеченні здатності осіб до адаптації на новому місці проживання після внутрішнього переміщення;

інтеграція ВПО через усунення перешкод та створення умов для розвитку їхнього потенціалу, посилення спроможності ВПО у Баштанській територіальній громаді;

створення умов, за яких люди, які перемістились, мають можливість безпечно та гідно повернутись до свого покинутого місця проживання.

Розділ 6. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Реалізацію Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів бюджету Баштанської територіальної громади у межах асигнувань та за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством України.

Щороку під час формування місцевого бюджету, виходячи з фінансових можливостей, планується передбачати цільові кошти на забезпечення заходів програми.

Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради

Світлана ЄВДОЩЕНКО